

Αόριστος β'

- Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο αορίστου β' του ρήματος που δίνετα σε παρένθεση:
  1. Ὀκνῶ μή μάταος ἡμῖν ἡ ἐκστρατεία.....(γίγνομαο υποτ.).
  2. Οἱ Ἕλληνες.....(αἰσθάνομαο ορ.) ὄτ'οβασολεύς ἐν τοῖς σκευοφόροο εἶη.
  3. Ὁ βάροβαρος ἐπί τήν Ἑλλάδα δουλοσάμενος.....(ἔρχομαο ορ.).
  4. Δεῖ γράμματα.....(μανθάνο, απαο.).
  5. Ὅτε αὐτή ἡ μάχη.....(γίγνομαο ορ.), Τ'οσσαφέρνης ἐν Σάρδεσ'.....(τυγχάνο, ορ.) ὦν.
  6. Αναβαῖνεοοὺν ὁ Κῦρος.....(λαμβάνο, μτχ.) Τ'οσσαφέρνην ὡς φίλον ὄντα.
  7. Ἄρταξέρεης .....(συλλαμβάνο, ορ.) Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν.
  8. Δ'οδάσκουσοαὐτοῦς .....(πεῖθομαο απο) τοῖς νόμοο.
  9. ....(εὐρίσκο, προσ. β' ενκό) τοῦς παῖδαο, εἶπεν.
  10. Οὐδεῖο τῶν βροτῶν ἄν.....(ἀπέρχομαο ευκ.) πλοῦτον φέρο ν.
  11. Ταῦτα μοοδοκοῦσο οἱ πάλαο.....(παρεοσάγο, απαο.).
  12. ....(παραλαμβάνο, προσ., β' ενκό) τά δῶρα τοῦ βασολέο ο.
- Να συμπληρώσετε τα κενά στον παρακάτω πίνακα με τους τύπους του αορίστου β'.

	Οροτ.	Υποτακ.	Ευκτ.	Προσ.	Απαο.	Μετοχ.
τυγχάνομαο						
παρέχη (β' εν.)						
λέγη						
ἀποφεύγομεν						
μανθάνεοθε						
ἀντολαμβάνονταο						

- Συμπληρώστε τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων στον παρακάτω πίνακα:

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
ἡμαρτον			
	τύχηο		
		ἔλθοι	
ἐμάθομεν			
	πάθητε		
			λαβόντων
		φύγοι	
			παθόντων
ἡγαγεο			
	λάχωοι		

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Να αναγνωρίσετε τις επιρρηματικές δευτερεύουσες προτάσεις, να πείτε πώς εισάγονται, πώς εκφέρονται και τι δηλώνουν:

1. Τήν μητέραν ἐμακάριζον, οἴων τέκνων ἔτυχε
2. Οὐδεὶς οὕτως ἀνόητος ἐστίν, ὅστις πόλεμον πρό εἰρήνης αἰρεῖται
3. Δεῖ πρεσβείαν πέμπειν, ἥτις ταῦτα ἐρεῖ
4. Ἄ μή προσήκει, μήτ' ἄκουε, μήθ' ὄρα.
5. Ἀνεπαύοντο ὅπου ἕκαστος ἐτύχχανεν.
6. Λέγει πράγμα, ὃ γίγνεται.
7. Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὅστις οὐχ αὐτόν φιλεῖ
8. Θαυμαστόν ποιεῖς, ὅς ἡμῖν οὐδέν δίδως
9. Σίτω τοσοῦτῳ ἐχρήτο Σωκράτης, ὅσον ἡδέως ἦσθιε.
10. Ὅπως γινώσκετε, οὕτω και ποιεῖτε.
11. Ἐφάνη κονιορτός, ὡσπερ νεφέλη λευκή ἠύξηται.
12. Χαλεπώτεροι ἔσονται ὅσοι νεώτεροι εἰσὶ.
13. Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον λελύσθαι τὰς σπονδὰς, διότι εἰς χεῖρας ἦλθον.
14. Δέομαι σου παραμεῖναι, ὡς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἐνός ἡδίων ἀκούσαμεν ἢ σοῦ.
15. Οἱ στρατηγοὶ ἐθαύμαζον, ὅτι Κῦρος οὐ φαίνοιτο.
16. Ὅτι μὲν ὀργίζεσθε, οὐ θαυμάζω.
17. Εὐδαίμων μοι ὁ ἀνὴρ φαίνεται, ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα.
18. Ταῦτα πράττετε, ἵνα ἡ πόλις εὐδαιμονῇ.
19. Μένων δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι.
20. Κῦρος ᾤετο φίλων δεῖσθαι, ὡς συνεργούς ἔχει.
21. Κόλαζε τὰ πάθη, ἵνα μὴ ὑπὸ τούτων κολασθῆς.
22. Ἦδωκε χρήματα, ὅπως ἂν μᾶλλον τῆς εἰρήνης προσδέοιντο.
23. Ἐνταῦθα ἐπιπίπτει χιὼν ἄπλετος, ὥστε ἀπέκρυψε καὶ τὰ ὄπλα καίτους ἀνθρώπους.
24. Ξενοφῶν καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο, ὥστε λαβεῖν τοὺς νεκρούς.
25. Οἱ θεοὶ οὕτως ἐσήμησαν, ὥστε καὶ ἰδιώτην ἂν γινῶναι.
26. Τίς οὕτω δεινὸς λέγειν, ὥστε σέ πείσαι;
27. Ἐνετύχχανον τάφροις ὕδατος πλήρεσιν, ὡς μὴ δύνασθαι διαβαίνειν ἄνευ γεφυρῶν.
28. Εἰ βούλει, μένε.
29. Πάντων ἀθλιώτατος ἂν γενοίμην, εἰ φυγὰς ἀδίκως καταστήσομαι.
30. Οὐκ ἂν ἐγὼ ἐστασίαζον, εἰ ἄλλον εἴλεσθε.
31. Ἐὰν ἐμε ἀποκτείνητε, βλάψετε ὑμᾶς αὐτούς.
32. Ἦν σεισμός γένηται, τέρας νενόμισται.
33. Τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον.
34. Σωκράτης οὐκ ἔπινεν, εἰ μὴ διψῶη.
35. Ὅτε ἡ μάχη αὕτη ἐγένετο, Τισσαφέρνης ἐν Σάρδεσιν ἔτυχε ὦν.
36. Μαινόμεθα πάντες, ὅποταν ὀργιζώμεθα.
37. Ἐκέλευσε πορεύεσθε ἡσύχως, ἕως ἄγγελος ἔλθοι.
38. Ὅσάκις κεχορήγηκε, πᾶσι τοῖς χοροῖς νενίκηκε.
39. Ὅταν πλείστα τίς ἔχη, τότε πλείστοι τούτῳ φθονοῦσιν.
40. Μὴ ἀπέλθητε, πρὶν ἂν ἀκούσητε.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΟΝΟΜΑΤΙΚΕΣ

Να αναγνωρίσετε τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις, το συντακτικό τους ρόλο, τον τρόπο που εισάγονται και εκφέρονται.

1. Πρωταγόρας ἐρωτᾷ εἰ οὐκ αἰσχύνομαι τὰ ἀγαθὰ δεινὰ καλῶ.
2. Ἀπορεῖς εἰ διδακτὸν ἐστὶ ἡ ἀρετή.
3. Ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσι τοὺς Θηβαίους εἴτε ἄλλο τι χρήσονται.
4. Ἡρακλῆς ἠπόρει ποτέραν τῶν ὁδῶν τράπηται.
5. Εἰπέ μοι, ποιὸν τι νομίζεις εὐσέβειαν εἶναι.
6. Οὐκ οἶδα ὅπως ἔχει παιδείας βασιλεύς.
7. Οὐκ ἔχω τί λέγω.
8. Κῦρος ἤρετο τίς ὁ θόρυβος εἶη.
9. Ἐκ τούτου ἐρωτῶσι, εἰ τις ἐθέλοι συμπορεύεσθαι.
10. Οἱ περσικοὶ νόμοι ἐπιμέλονται ὅπως μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται. (με φροντίδας σημαντικά+ὅπως+οριστική ἢ ευκτική μέλλοντος)
11. Νῦν δέ φοβοῦμαι μὴ τινες ἐπιτιμήσωσι ἡμῖν.
12. Ξενοφῶν ἔδεισε μὴ κακὰ γένοιτο τῇ πόλει.
13. Φοβοῦμαι μὴ ἀληθές ἐστι.
14. Ἐδεδοίκει μὴ πολλῶ μᾶλλον αὐτοῦ παρεσκευασμένα ἂν ἦσαν.
15. Ὅρᾳτε μὴ πάθωμεν ταῦτα.
16. Δεινὸν ἐφαίνετο μὴ τινα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Ἑλληνας διαβολὴν σχοῖεν.
17. Ὅρα μὴ ὁ σοφιστὴς ἐξαπατήσῃ ἡμᾶς.
18. Κίνδυνος ἐστὶν μὴ μεταβάλωνται καὶ γένωνται μετὰ τῶν πολεμίων.
19. Νῦν δὴ φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἅμα ἡμαρτήκαμεν.
20. Μενέλαον ἔχε τρόμος, μὴ τι πάθοιεν Ἀργεῖοι.
21. Οἶδα ὅτι ἔψονται πολλοί.
22. Ὅρᾳς ὅτι σύ πρῶτος αἰτιᾷ τὸν κλέπτοντα καὶ ἀρπάζοντα.
23. Ἠγγέλη αὐτῷ ὅτι Μέγαρα ἀφέστηκε.
24. Φανερόν ἦν ὅτι οὐδέν κακὸν ἐγεγόνει.
25. Ἀκούω τινὰ διαβάλλειν ἐμέ.
26. Οὐκ ἂν ἀρνηθεῖεν ἔνιοι ὡς οὐκ εἰσι τοιοῦτοι.
27. Ἔλεγεν ὅτι λύσοι τὰς σπονδάς.
28. Δῆλον ἐστὶν ὅτι οὐκ ἂν προύλεγεν εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀληθεύσειν.
29. Ἔλεγεν ὅτι ἀδικοῖεν.
30. Οὐποτε ἐρεῖ οὐδεὶς, ὡς ἐγὼ προδούς Ἑλληνας τὴν τῶν βαρβάρων φιλίαν εἰλόμην.
31. Ὅν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος.
32. Οἱ παρὰ τούτων ῥηθέντες λόγοι καὶ δι' οὓς ἅπαντα ἀπώλετο.
33. Ὡ Κλέαρχε, ἀπόφηται γνώμην, ὅ,τι σύ δοκεῖ.
34. Ἦλθε τό ναυτικὸ τῶν βαρβάρων, ὃ τίς οὐκ ἂν ἰδὼν ἐφοβήθη.
35. Ὁ Φίλιππος ἐστὶν ὅ,τι ἂν εἴποι τις.
36. Καὶ Βοιωτῶν παραχρηῖμα συνέλαβον ὅσοι ἦσαν ἐν τῇ Ἀττικῇ.
37. Ἐγὼ καὶ ὧν κρατῶ μενοῦμεν παρὰ σοί.
38. Οὐκ αἰσχύνεσθε οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους οἵτινες προὔδοτε ἡμᾶς.
39. Κῦρος ἔχων οὓς εἰρηκα ὠρμάτο.
40. Οἷς ταῦτα ἀρέσκει κάλαμον φέρειν ἐδόκει.

Ενρινόληκτα και υγρόληκτα ρήματα

1. Να αναγνωρίσετε τους τύπους των ενρινόληκτων και υγρόληκτων ρημάτων και αφού γράψετε το α' πρόσωπο οριστικής Ενεστώτα, να κάνετε εγκλιτική αντικατάσταση.

1. Τοῦτο τό ὕφασμα παῖς ὕφηνα ἐγώ.
2. Εἰ ἐμμενεῖτε τοῖς πατρίοις νόμοις, ἀμυνεῖσθε τοὺς πολεμίους.
3. Ἐάν ἐμέ ἀποκτείνητε τοιοῦτον ὄντα, οὐκ ἐμέ μείζω βλάψετε ἢ ὑμᾶς αὐτούς.
4. Ἀμυνῶ ὑπέρ ἱερῶν καί ὀσίων καί μόνος καί μετά πολλῶν.

2. Να γράψετε στο ίδιο πρόσωπο στον παρατατικό, στο μέλλοντα και στον αόριστο των παρακάτω ρημάτων:

- ο Φαίνετε
- ο Κρίνεις
- ο Παραγγέλλομεν
- ο Μένετε
- ο Νέμουσι
- ο Καταβάλλομεν
- ο Αἶρει
- ο Κομίζεις
- ο Φθείρετε
- ο Σπείρει
- ο Καθαίρομεν

3. Να κλίνετε την οριστική μέλλοντα των ρημάτων: νομίζω, κομίζομαι

4. Να συμπληρώσετε τους κατάλληλους τύπους του ενεργητικού και μέσου αορίστου του ρήματος ἀγγέλω.

	Ενεργητική φωνή			
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
α' ενικό				
β' ενικό				
γ' ενικό				
α' πληθυντ.				
β' πληθυντ.				
γ' πληθυντ.				

	Μέση φωνή			
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
α' ενικό				
β' ενικό				
γ' ενικό				
α' πληθυντ.				
β' πληθυντ.				
γ' πληθυντ.				

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ

Συνηρημένα σε άω-ῶ

1 Συμπληρώστε και τους υπόλοιπους χρόνους στα παρακάτω ρήματα:

Ενεστώτα	Παρατατ.	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμε.	Υπερσυντ.
λύω	ἔλυον	Λύσω	ἔλυσα	Λέλυκα	ἔλελύκειν
τιμά-ω	ἐτίμων	τιμήσω	ἐτίμησα	τετίμηκα	ἐτετιμήκειν
όρα-ω					
ἀγαπά-ω					
ἐά-ω					
νικά-ω					
τολμά-ω					
ἔρωτά-ω					
τελευταί-ω					
σιγά-ω					

2 Προσθέστε τους τύπους των εγκλίσεων που λείπουν στον πίνακα:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
ἐγὼ τολμῶ σύ νικάς οὗτος ἀγαπᾷ ἡμεῖς δαπανῶμεν ὑμεῖς ὀρατε οὗτοι κυβερνῶσι			
Σὺ πειρᾷ Οὗτος ἀκροᾷται ὑμεῖς μηχανᾷσθε οὗτοι αἰτιῶνται			

3. Συμπληρώστε τους κατάλληλους τύπους των ρημάτων.

1. Ἀρχὴ τοῦ .....ἡ ἀνδρεία ἐστίν. (νικῶ, απαρ, Ενεστ.)
2. Ὡ παῖ.....(σιωπῶ, προστ), πολλά γὰρ ἔχει ἡ σιγή καλά.
3. ....ἡμᾶς καὶ ἔλεγεν ὡς φιλαθήναιος ἦν. (ἐξαπατῶ, Παρατατικός)
4. Ὅστις δέ ζῆν βούλεται,..... νικάν. (πειρῶμαι, προστ.Ενεστ)
5. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον.....ὅτι οὐ πολὺ ἐνίκων. (ἠττῶμαι, μτχ Ενεστ)
6. Οἱ Ἀθηναῖοι .....διαλάξαι τὰς πόλεις ἀλλήλαις. (πειρῶμαι, οριστ. Ενεστ)
7. Τοὺς θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δέ γονεῖς .....(τιμῶ, προστ. Ενεστ)
8. Ὁ Κῦρος ἔχων τούτους .....ἀπὸ Σάρδεων. (ὀρμῶμαι, Παρατ.)
9. Οὓς .....Κύριος, παιδεύει. (ἀγαπῶ, οριστ. Ενεστώτα)

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ

Συνηρημένα σε έω-ῶ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους σωστούς τύπους των ρημάτων:
  1. Ὅστις.....(ἀφικνοῦμαι, ευκτ.Ενεστ) πρὸς αὐτόν, πάντας οὕτω διατεθείς ἀπεπέμπετο.
  2. Οὐκ ἡμεῖς.....(ἀμφισβητῶ, Παρατ), ἀλλά.....(ὁμολογῶ, Παρατ)
  3. Ἄνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ.....(ἀδικῶ, μτχ. Ενεστ)
2. Συμπληρώστε τους υπόλοιπους χρόνους των ρημάτων.

Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλον	Αόριστος	Παρακείμε.	Υπερσυντ.
Λύω	ἔλυον	λύσω	ἔλυσα	λέλυκα	ἐλελύκειν
Ποιῶ	ἐποίουν	ποιήσω	ἐποίησα	πεποίηκα	ἐπεποιήκειν
Φθονῶ					
Νομοθετῶ					
Βοηθῶ					
Μισῶ					
Παραινῶ					
Εὐτυχῶ					
Ἀμελῶ					

3. Προσθέστε τους τύπους των εγκλίσεων που λείπουν

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
Πολιορκῶ			
Φιλεῖς			
ὄκνεῖ			
Μισοῦμεν			
Νοεῖτε			
Λαλοῦσι			
Σύ αιρεῖ			
Ἦγειται			
Φοβούμεθα			
Μιμοῦνται			

4. Συμπληρώστε με τον κατάλληλο τύπο του Ενεστώτα και του Παρατατικού.
  1. Ἡμεῖς ...../.....τάς ἀρετάς τῶν προγόνων. (ἐπαινῶ.)
  2. Παρά την ὁδόν ἦν κρήνη, ἣ Μίδος...../.....(καλοῦμαι)
  3. Κῦρος...../.....τούς πολιορκούντας Μίλητον. (ἀμελῶ)
  4. Το σιγᾶν κρεῖττον ἐστὶ τοῦ ...../.....(λαλῶ)
  5. Ἰσότητα...../.....καὶ πλεονεξίαν φεῦγε (αιρῶ)

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ

Συνηρημένα σε όω-ῶ

1. Συμπληρώστε και τους υπόλοιπους χρόνους των ρημάτων:

ΕΝΕΣΤΩΓ	ΠΑΡΑΤ	ΜΕΛ	ΑΟΡΙΣΤ	ΠΑΡΑΚ	ΥΠΕΡΣ
λύ-ω	ἔλυ-ον	λύ-σω	ἔλυ-σα	λέλυ-κα	ἔλελύ-κειν
δηλ-ῶ	ἔδηλ-ουν	δηλώ-σω	ἔδηλω-σα	δεδήλω-κα	ἔδεδηλώ-κειν
πληρ-ῶ					
ἀξι-ῶ					
βι-ῶ					
ὀρθ-ῶ					
ζηλ-ῶ					
ἐρημ-ῶ					
βεβαι-ῶ					
σκην-ῶ					

2. Προσθέστε τους τύπους των εγκλίσεων που λείπουν στον παρακάτω πίνακα:

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
ἐγὼ ὄχυρῶ σύ ζημιοῖς οὗτος στεφανοῖ ἡμεῖς κενοῦμεν ὕμεις ἐρημοῦτε οὗτοι ἀνακοινοῦσι			
σύ ἐναντιοῖ οὗτος ταπεινοῦται ἡμεῖς ἀξιούμεθα οὗτοι ἐλευθεροῦνται			

1. Το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα του ρήματος **τιμῶμαι(-άομαι)**:

1. τιμᾶσθε
2. τιμῶσθε
3. τιμᾶτε
4. ἐτιμᾶσθε

2. Το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα του ρήματος **πειρῶ(-άω)**:

1. πειρόσι
2. πειρῶσι
3. πειρῶτε
4. πειρᾶτε

3. Το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού του ρήματος **ὄρῶ(-άω)**:

1. ὄρων
2. ὄρῳν
3. ἐώρων
4. ἐόρων

4. Το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού του ρήματος **ἀγανακτῶ(-έω)**:

1. ἠγανάκτει
2. ἀγανάκτει
3. ἠγανακτεῖ
4. ἀγανακτεῖ

5. Το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα του ρήματος **ἀγνοοῦμαι(-έομαι)**:

1. ἀγνόει
2. ἀγνοεῖ
3. ἀγνόου
4. ἀγνοοῦ

6. Το γ' ενικό πρόσωπο της ευκτικής του ενεστώτα του ρήματος **ἐνοχλῶ(-έω)**:

1. ἐνόχλοι
2. ἐνοχλοῖη
3. ἠνόχλοι
4. ἠνοχλοῖη

7. Το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού του ρήματος **ήγούμαι(-έομαι)**:

1. ήγούντο
2. αἰγούντο
3. ήγειντο
4. ήγώντο

8. Το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα του ρήματος **πληροῦμαι(-όομαι)**:

1. πληρῆ
2. πληροῦ
3. πληροῖ
4. πληρῶ

9. Το α' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού του ρήματος **ἀξιῶ(-όω)**:

1. ἀξιοῦμεν
2. ἀξιῶμεν
3. ήξειῖμεν
4. ήξιοῦμεν

Να εισαγάγετε τους τύπους που σας ζητούνται

(ἡμεῖς, οριστική ενεστώτα) ἀγαπῶμαι(-άομαι) =>
(ὕμεῖς, οριστική παρατατικού) αἰτιῶμαι(-άομαι) =>
(οὗτος, προστακτική ενεστώτα) σιωπῶ(-άω) =>
(σύ, οριστική παρατατικού) βοῶ(-άω) =>
(οὗτοι, ευκτική ενεστώτα) ζητῶ(-έω) =>
(ὕμεῖς, υποτακτική ενεστώτα) φρουροῦμαι(-έομαι) =>
(ἡμεῖς, οριστική παρατατικού) εὐτυχῶ(-έω) =>
(ἐγώ, οριστική παρατατικού) ἀκριβῶ(-όω) =>
(σύ, προστακτική ενεστώτα) φανεροῦμαι(-όομαι) =>
(οὗτος, υποτακτική ενεστώτα) δικαιούμαι(-όομαι) =>

Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της Β' στήλης με αυτά της Α' στήλης

ἐγέννας	προστακτική ενεστώτα
γελαῶσθε	απαρέμφατο ενεστώτα
βροντῶμεν	προστακτική ενεστώτα
ἡμιλλᾶτο	οριστική παρατατικού
δαπανώντων	οριστική παρατατικού
ὄρμάτω	προστακτική ενεστώτα
μηχανᾶσθαι	προστακτική ενεστώτα
ἠττωντο	υποτακτική ενεστώτα
ἐκόλλων	οριστική παρατατικού
κτάσθω	οριστική παρατατικού

ΜΕΤΟΧΕΣ

Να βρείτε τις μετοχές στις παρακάτω προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε συντακτικά.

1. Οί ειδότες το πράγμα παρήσαν.
2. Τούς πωλούντας τήν σοφίαν σοφιστάς αποκαλοῦσι.
3. Άναξαγόρας δήλος ἦν ἐπιθυμῶν πλουτεῖν ἰσχυρῶς.
4. Ἐγὼ ταῦτα ἀκούσας ἐξεπλάγην.
5. Ἔπεμψε στρατεύμα καταληψόμενον τήν πόλιν.
6. Δρυός πεσοῦσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται.
7. Ὀλίγοι ὄντες ἐνίκησαν.
8. Θεοῦ θέλοντος κᾶν ἐπὶ ρυπός πλείοις.
9. Κύρος ἔχαιρεν ἀκούων ταῦτα.
10. Ἄρξομαι ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς λέγων.

Να χαρακτηρίσετε τις υπογραμμισμένες μετοχές ως απόλυτες ή συνημμένες και να δικαιολογήσετε το χαρακτηρισμό.

1. Τοῦτο λέξων ἔρχομαι.
2. Ἔπεμψε τινα ἐρούντα.
3. Στρατευσαμένων τῶν Περσῶν ἐπὶ τήν Ἀπικὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν.
4. Καιροῦ ἐπιτρέποντος πάντα γίνονται.
5. Οὐκ αἰσχύνεται λέγων ταῦτα.

Παθητικός Μέλλοντας και Αόριστος

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παθητικού μέλλοντα
  1. Οί Κερκυραῖοι ὑπό τῶν Ἀθηναίων .....(διώκομαι).
  2. Οί νέοι .....(παιδεύομαι) ὑπό διδασκάλων.
  3. Ὁ ἀνὴρ ὑπό τῆς γυναικός .....(ἐξαπατῶμαι).
  4. Ὁ νεανίας ὑπό τοῦ φύλακος.....(συλλαμβάνομαι).
  5. Ἀλκιβιάδης.....(ἀμείβομαι) ὑπό πάντων.
2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παθητικού αορίστου
  1. Πᾶν τό πεδῖον..... (καλύπτομαι) ὑπό τῆς χιόνος.
  2. Οὐδέν ἄξιον λόγου .....(πράττομαι) ὑπ' αὐτῶν.
  3. Οὐκ σύ .....(πείθομαι) τοῖς τούτων λόγοις.
  4. Οἱ ἄδικοι καί οἱ φαῦλοι .....(κολάζομαι)
  5. Οἱ Πέρσαι.....(νικῶμαι) ὑπό τῶν Ἑλλήνων.
3. Να αναγνωρίσετε γραμματικά τις λέξεις που υπογραμμίζονται
  1. Ἐπέμφθη παρὰ στρατηγοῦ.
  2. Κατεσκευάσθη το τεῖχος ὑπό τῶν Ἑλλήνων.
  3. Ἐδιώχθησαν ὑπό τῶν πολεμίων.
  4. Τοῦτο παρελήφθη ὑπ' ἐμοῦ.
4. Να κάνετε εγκλιτική αντικατάσταση στα παρακάτω ρήματα και να γράψετε τους αντίστοιχους τύπους στον παθητικό μέλλοντα.

ἐπέμφθη	κατεσκευάσθη	ἐδιώχθησαν	παρελήφθη

5. Να μεταφέρετε τους παρακάτω τύπους στο ίδιο πρόσωπο του παθητικού μέλλοντα και αορίστου α'

Ρήματα	παθητικός μέλλοντας α'	παθητικός αόριστος α'
ἐγκατελείπομαι		
λαμβάνομένη		
διώκεσθαι		
κατηγορεῖσθε		
κολάζεται		
καλυπτέσθων		

παραθετικά

1. Να συμπληρώσετε τους τύπους των παραθετικών που χρειάζονται στις παρακάτω προτάσεις:

- α) Ὁ Κῦρος ..... (δίκαιος) του αδελφοῦ ἐνομίζετο.
β) Τῶν ἡλικιωτῶν ..... (αἰδήμων) ἦν.
γ) Οὗτος ἦν τοῖς φίλοις ..... (πρᾶος), τοῖς δ' ἐχθροῖς .....(τραχύς) καί ..... (φοβερός).
δ) Ὁ Κροῖσος ..... (προθύμως) καί..... (λαμπρῶς) ἐξένισεν τόν Σόλωνα.
ε) Ἐγώ ..... (πολύ) σοῦ μακαρίζω Τέλλον τόν Ἀθηναῖον.
στ) Τῶν μετρίων ..... (ταπεινός) ἦν.
ξ) Μητρός τε καί πατρός καί τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων..... (τίμιος) ἐστίν ἡ πατρίς.
η) Παρύσατις ἐφίλει τόν Κῦρον ..... (μάλα) ἢ τόν βασιλεύοντα Ἀρταξέρξη.
θ) Οἱ ὀφθαλμοί ..... (πιστοί) μάρτυρες των ὠτῶν εἴσι.

2. Να συμπληρώσετε το θετικό και τα παραθετικά των επιρρημάτων από τα παρακάτω επίθετα:

ἄξιος	.....	.....	.....
αἰδήμων	.....	.....	.....
πρόθυμος	.....	.....	.....
φιλομαθής	.....	.....	.....
τραχύς	.....	.....	.....
ἀπλοῦς	.....	.....	.....

Παρατηρήσεις:

1. Το θέμα των δευτερόκλιτων επιθέτων λήγει σε –ο αν πριν από τις καταλήξεις –τερος και –τατος η συλλαβή είναι μακρόχρονη φύσει ή θέσει.
2. Το –ο εκτείνεται σε –ω αν πριν από αυτό η συλλαβή είναι βραχύχρονη.
3. Αν η συλλαβή πριν το –τερος ή –τατος έχει δίχρονο τότε
4. α) Γενικά τα επίθετα έχουν αυτό το δίχρονο βραχύ οπότε τα παραθετικά τους γράφονται με –ω.
β) Έχουν το δίχρονο μακρό και κατά συνέπεια τα παραθετικά τους γράφονται με –ο τα ακόλουθα:
  1. τα επίθετα: ἰσχυρός, ἄνιάρος, ψιλός, λιτός, τρανός, φλύαρος.
  2. ὅσα επίθετα λήγουν σε: -τιμος, -θυμος, -χυμος, -κυρος, - κίνδυνος, -νικος, -λυκος, -ψυχος.
5. Θέσει μακρά λέγεται μια συλλαβή, η οποία έχει βραχύ ή δίχρονο φωνήεν, αλλά μετά απ' αυτό ακολουθούν δύο ή περισσότερα σύμφωνα ή ένα διπλό σύμφωνο: στεγνός, πεζός, δόξα, ἔκοψα, ἔνδοξος.

Παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων

1. Έχουν βραχύχρονο το δίχρονο της παραλήγουσας όσα λήγουν σε:

-ιος, -ιμος, -ικος, ινος (οξύτονα), -ακος, -αλος, -αρος, -ατος, ανος και το ἄνισος

Εξαιρούνται: **άνιαρός, φλύαρος, τρανός, άνίατος, αξιοθέατος**

2. Έχουν μακρόχρονο το δίχρονο της παραλήγουσας όσα έχουν ως δεύτερο συνθετικό τις λέξεις: **θυμός, κύρος, λύπη, νίκη, τιμή, φύλον, κίνδυνος, ψυχή**

επιμέλεια: Παπαγγελή Χριστίνα

Άσκηση:

Να γραφούν τα παραθετικά των παρακάτω επιθέτων και επιρρημάτων (διατηρώντας την πτώση, το γένος και τον αριθμό όταν πρόκειται για επίθετο)

του δικαίου		προθύμων	
ή ένδοξος		εὐθυμος	
οί νέοι		δυνατοί	
πιστοί		σπανίων	
σφοδρών		ίκανοίς	
ἔγκυρον		φλύαρος	
λόγιος		εὐψυχον	
τῆς ὠφελίμου		ἀξιόνικος	
τόν ἔντιμον		φιλοτίμοις	
μαλακός		γεραιός	
καθαρά		παλαιῶν	
τῆς ἐπικινδύνου		γλυκύν	
του ἀληθοῦς		γλυκεῖα	
χαρίεις		φίλοις	
βλάξ		πλατέος	
σοφαί		ἀξία	
φανεροῦ		χαλεπόν	
λογικοῦ		ισχυρῶ	

ἄτιμος		ἀσθενεῖ	
φοβερά (θηλ.)		σῶφρον	

3. Να γίνει ο σχηματισμός σ'όλους τους βαθμούς (καθώς και των αντιστοίχων επιρρημάτων) των εξής επιθέτων:

μοχθηρός	ἄπιστος	οἰκεῖος	ἐχθρός
ἐπιεικής	πυκνός	ἀκριβής	χαρίεις
φιλομαθής	ίκανός	τίμιος	ἀπλοῦς
ἠδύς	εὐμενής	ἀσθενής	ἀγαθός
κόσμιος	δεινός	ἀληθής	ὀλίγος
βασιλικός	σῶφρων	καλός	εὐδαίμων

4. Να κλιθούν μαζί: πᾶσα κτίσις, ἐλάττων πλάνη, ἐλλιπές φῶς, μέγας βασιλεύς, ἀθάνατος ψυχή, ἐγκρατής ἀνήρ

5. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις του ουδετέρου του θετικού των επιθέτων: αὐτοφυής, γλυκύς, ράδιος, ἀμβλύς

6. Να γραφούν τα παραθετικά των επιρρημάτων: σωφρόνως, μετρίως, ραδίως, ἄμεινον, ἥδιον, χειρόν, ἥττον

7. ἐχθρός: Να κλιθούν τα παραθετικά στο θηλυκό και ουδέτερο γένος

προσδιορισμοί

- Να υπογραμμίσετε τους προσδιορισμούς
- Να τους διακρίνετε σε ομοιόπτωτους και ετερόπτωτους αν είναι ονοματικοί
- Να βρείτε τι δηλώνουν αν είναι επιρρηματικοί
- Να βρείτε πώς εκφέρονται

1. Κατέβην χθές εἰς Πειραιᾶ.
2. Χαμαί κατακείμενοι ἀνέμενον.
3. Ἄλγῶ τόν πόδα.
4. Κῦρος πάντων πάντα κράτιστος ἐνομίζετο.
5. Ὑποφέρω πλούτῳ
6. Στράτευμα συνελέγετο τόνδε τόν τρόπον.
7. Διώξομαί σε δειλίας.

8. Φίλιππος ἔκ μικροῦ ηὐξήθη μέγας.
9. Σοφός ἐστὶν περὶ τούτων.
10. Διὰ τοῦτο οὐκ ἤθελον.
11. Μηδέν ἄγαν ποίει.
12. Ἐνίκησαν αὐτούς παμπληθεῖ στόλῳ.
13. Σκηνοῦμεν ὑπαίθριοι.
14. Τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτός ἐλέγετο ἡ συμφορά.
15. Πολλά μεθ' ὑμῶν ἐκινδυνεύσαμεν.
16. Φόνου ἀγνός ἐστί.
17. Ἴππος εὐπειθῆς τῷ ἠνιόχῳ.
18. Πολλοῦ χρόνου αὐτούς οὐχ ἐόρακα.
19. Ὁ ἀγὼν ἐστὶ καὶ τῆς πόλεως.
20. Κῦρος ἐστὶ ἀνδρειότατος τῶν Περσῶν.
21. Ὁ πόθος τῆς πατρίδος ἐστὶ μέγας.
22. Μετὰ τοῦτον λέγει Χειρίσοφος.
23. Σύν πολλῇ προθυμίᾳ καθίσταντο.
24. Κῦρος ὠρμᾶτο ἀπὸ Σάρδεως.
25. Χορεύει ὑπὸ αὐλοῦ.
26. Ἐκείνης τῆς νυκτός οὐδεὶς ἐκοιμήθη.
27. Λάθρα μητρός καὶ πατρός.
28. Θεωρήσατε πῶς ἔχετε ταῖς διανοίαις.
29. Ἀπέχει Πλάταια Θηβῶν σταδίους ἑβδομήκοντα.